

UN ARBRE GENEALÒGIC CLAVAT A CATALUNYA

¿Alzina o roure?

A les sagristies de desenes d'esglésies peninsulars hi ha registrats cognoms Urquijo al costat dels noms amb més tradició del vell i del nou imperi espanyol. Encara que sempre se sol emparentar l'estirp Urquijo al País Basc o a Madrid, un bosc de títols i cases catalanes cobreixen la copa d'un arbre que ha començat a assecar-se.

I. L. B.

Els dos fills dels marquesos d'Urquijo, Juan i Myriam de la Sierra.

Els jocs malabars matrimonials de la casa Urquijo li han permès desenvolupar-se en una immensa teranyina que atrapa títols, escuts d'armes i fortunes, i que, encara avui, en plena decadència, li serveix per a sobreviure en desenes de grups econòmics claus. Sistemàticament, els seus components han anant acudint als altars donant la mà als cognoms més refulgents de la vella aristocràcia espanyola, basca o catalana, o de la banca més tradicional. Les dinasties i els llinatges més comuns en les revistes de perruqueria han esposat anells amb els Urquijo. Només aquesta habilitat per a unir sangs i inaugurar alcoves, pròpia de les noces per interès dels regnes medievals, ha aconseguit que anomenar-se Urquijo encara siga sinònim de poder.

Per totes aquestes múltiples combinacions del seu arbre genealògic, els Urquijo acaparen, per dret propi i, sobretot, per enllaços, fins a quarantaset títols nobiliaris. D'aquests, nou són de Grandesa d'Espanya. Per exemple, els comtats de l'**Asalto** i de **Flordablanca**, els marquesats de **Fontalba**, d'**Aldama**, d'**Estella** —a més del ranci Urquijo—, i també els ducats de **San Miguel**, de **Gor** i de **Primo de Rivera**.

Títols sense grandesa que també ostenta entre les seues branques el frondós arbre Urquijo són els dels marquesats d'**Amurrio**, **Oriol**, **Cubas**, **Bolarque**, **Castelfuerte** o **Villar del Àguila**, per exemple. Com també els comtats de l'**Almudena**, **Erice**, **Fontanar Jacarilla** i uns altres vuit més. I els vescomtats d'**Armènia** i **Valoria** i la baronia de les **Quatre Torres**. Els Urquijo presumeixen, a més, de dos importants títols europeus. L'un, laic, el del vescomtat d'**Exmouth**, a Anglaterra i l'altre, catòlic-apostòlic, el ducat pontifici de **Cubas**.

Els tentacles nobiliaris de la casa que va fundar el matrimoni **Manuel Urquijo Larrinaga** i **Maria Landaluce** han entrat, després de batejos i banquets, a fusionar-se amb la crema torrada dels clans i les famílies ibèriques més destacats.

Casats amb descendents del tronc Urquijo, són els **Gómez-Acebo**, la *jet-set* que opera des del Banco Español de Crédito; els **Domecq** i els **Solís**, els vells cellerers i latifundistes de Jerez; els **Martínez Bordiu**, la memòria familiar de Franco; els **Argüelles**, accionistes privilegiats del Banesto; els **Martínez de las Rivas** del Banco de Bilbao i la família, també banquera, dels **Álvarez de Toledo**. Així mateix, són part de la immensa legió de cunyats, cosins primis i parents de lluny, la saga dels

Primo de Rivera, el llinatge de la casa de **Medina Sidonia**, els ducs de l'**Infantado**, els ducs d'**Abrantes**, **Cristina de Baviera** i el fill del marquès de **Santa Rosa del Río**, ex-ministre i ex-ambaixador d'Espanya, **José Maria de Areilza**, i de la comtessa de **Motrico**, **María de las Mercedes**, el senyor **Enrique de Areilza y Churruga**, comte de **Rodas**, casat l'any 1963 a la plàcida Vallde-mossa.

Els comtes de l'Asalto

El tretzè marquès de **Loriana**, novè de **Villar del Àguila** i quart marquès d'**Urquijo**, **Juan Manuel de Urquijo y Landecho**, fill d'**Estanislao de Urquijo Ussía** i de **María Landecho Jordán de Urries**, bohemí, boig per la fotografia i maniàtic del cultiu de les flors, va ser l'avi de **Juan** i de **Myriam de la Sierra**. Català, l'any 1927 es va casar amb **María Teresa Morenés** i **Carvajal**, que tenia 18 anys i era filla de la dama castellana **Inmaculada de Carvajal y Hurtado de Mendoza**, comtessa consort del barceloní **Ramón de Morenés** i **García-Alesson**, vuitè comte de l'**Asalto**, tercer marquès de **Grigny**, segon comte de la **Penya del Moro** i quint baró de les Quatre Torres. Els comtes de l'**Asalto** de la ciutat comtal són, doncs, besavis de **Juan** i de **Myriam**.

Els altres fills de **Ramón de Morenés** i d'**Inmaculada de Carvajal** van acaparar mitjançant els seus casaments títols de la noblesa catalano-valenciana. **Mercedes Morenés** i **Carvajal** es va casar, en primeres noces, amb **Fermí Escrivá de Romani** i **Mugido**, marquès d'**Alginet**; **Blanca Morenés**, baronessa de la **Real Jura**, es va casar amb l'important cellerer tarragoní **Lluís de Muller** i de **Ferrer**; **Lluís Morenés**, comte de la **Penya del Moro**, va ser l'home de **Pilar Falcó** i **Álvarez de Toledo**, marquesa de **Nules**. Per la seua banda, **Manuel Álvarez de Toledo** i **Mencoi**, marquès de **Navarrés**, es va casar amb **María Lourdes Morenés** i **Carvajal**. Un altre marquesat valencià, el de **Fontanar**, ostentat per **Francesc Carvajal** i **Xifré**, també és part de l'amplísim imperi nobiliari dels **Urquijo**.

La filla de **María Teresa Morenés** i **Carvajal** i del quart marquès d'**Urquijo**, **Juan Manuel de Urquijo** i **Landecho**, va heretar per quinta vegada el títol. Era la primera dona que el rebia. Nascuda el 1935 i assassinada el primer dia d'agost de 1980 a Madrid, **María**

Lourdes de Urquijo i **Morenés** era, com ho fou el seu futur espòs, també assassinat, **Juan Manuel de la Sierra** y **Torres**, una marquesa catalana.

Marquesa també de **Loriana** i de **Villar del Àguila**, **María Lourdes de Urquijo** va viure fins a la seua mort, als 45 anys, carregant amb una forta feblesa física i una activa militància en l'**Opus Dei**. Diverses clíniques de Lon-

la **Universitat Catòlica de Washington**, **Manuel de la Sierra**, pare de **Juan** i de **Myriam**, fou qui va iniciar la decadència econòmica dels **Urquijo**. Ell va ser, quasi en solitari, l'autor material de l'enfonsament del seu banc. Un banc **Urquijo** en què la presidència del consell d'administració ja no era, com marcava la tradició, per a l'amo del títol, sinó per a un cosí de **María Lour-**

Juan i Myriam de la Sierra presenten la major decadència dels Urquijo.

dres i un convent als afores de Tòquio van servir per a practicar el mateix nombre d'operacions mèdiques sobre el fràgil cos de la quinta marquesa, la qual patia d'una malaltia crònica que li trasbalsava la parla i li afectava l'equilibri. Uns quants hospitals també l'acolliren durant llargues temporades perquè rebera tractament psiquiàtric. Tots els dies, a les vuit i mitja, la marquesa escoltava la seua primera missa després del *jogging*. En acabat, la seua immensa devoció continuava a la madrilena basílica del Santo Àngel i, finalment, la seua sagrada passió es recollia dels mals del món en algun dels cercles fundats per **Monsenyor Escrivá de Balaguer**, creador de l'**Opus**.

Deu anys més que **María Lourdes** tenia, la nit de la seua mort, **Manuel de la Sierra** i **Torres**, quint marquès consort d'**Urquijo** després d'unes noces de fortuna i de glòria. Cavaller del **Real Cuerpo de la Nobleza de Catalunya**, cavaller de **Malta** i enginyer titulat per

des de **Urquijo** i **Morenés**, **Jaime Carvajal de Urquijo**, president, també, de la **Ford** a l'estat espanyol.

En comptes d'això, el marquès, per matrimoni, va anar ocupant diverses cadires en empreses de la cartera industrial filial del banc. Va ser vocal de **Nitratos de Castilla** i president dels consells d'administració de **Seguros La Estrella**, **Galerías Preciados**, **Galeprix**, **CEFISA** i **Urquijo-Leasing**. **Manuel de la Sierra** havia nascut a **Banyeres**, al costat del **Vendrell**, al **Baix Penedès**, fill de **Manuel de la Sierra** i **Bustamante**, també veí de **Banyeres**, un enginyer militar que va ser director general d'aeroports militars, general d'enginyers aeronàutics i agregat de l'**Aire** als **Estats Units**. Sa mare, **Mercedes de Torres**, duia com a segon cognom un toponímic, el del seu poble tarragoní, **Canals**. **Juan de la Sierra** heretaria el títol per sisena vegada, però els temps gloriosos ja havien començat a declinar. □